

SUOČAVANJE

Kazna

Dragana Matović *Novinarka „Politike“*

Čega se najbolje sećate iz snimka koji je u Srbiji prikazan u letu 2005. godine, na kome smo videli pripadnike „Škorpiona“ kako ubijaju šestoricu srebreničkih muslimana u selu Trnovu deset godina ranije? Da li kad zažmurite vidite one ljudе kako bespomoćno leže pored puta čekajući da metak ozvaniči njihovu smrt? Ili ne možete da se otresete onih lica sa puškama i osmesima, koja su izgledala kao da ih drma veća trema zbog kamere koja ih snima nego zbog zločina koji upravo čine?

Sećate li se, možda, sebe? Toga kako ste u tišini gutali knedle suočeni sa onim za šta ste do tada možda mislili da se ipak nije dogodilo. Jeste li, pritisnuti grižom savesti što sa ubicama kao Srbi delite isto ime, poželeti da ležite pored one šestorice mučenika, na pravoj strani? I koliko ste brzo sve to zaboravili samo zato što ste shvatili da vi ne znate te ljudе koji su ubijali neke druge ljudе?

Možda će zato presuda petorici optuženih pripadnika „Škorpiona“, izrečena juče u Beogradu, dve godine od početka suđenja i 12 godina posle zločina u Trnovu, stići kao neka pravda i za sve nas.

Za porodice šestorice ubijenih mladića, verujem, mala je satisfakcija to što su dvojica optuženih, Slobodan Medić i Branislav Medić, osuđeni na maksimalnu kaznu od po 20 godina zatvora. Nije to pravda. Nije pravda ni to što je treći optuženi, i jedini koji je priznao zločin (samo zato što drugačije nije ni mogao, jer se na snimku vidi kako puca u te ljudе), dakle taj Pero Petrašević, pošto je rekao da se „najdublje kaje“ dobio 13 godina zatvora. A sigurno nije pravda što će četvrti optuženi iz te grupe, Aleksandar Medić, robiti samo pet godina. Nema te kazne koja bi značila pravdu.

Ali to što onaj Aleksandar Vukov, peti optuženi i jedini oslobođen optužbe, neće biti iza rešetaka (zato što nije bilo dokaza da je sa umišljajem izvršio ubistva?!), može biti neka nebeska kazna namenjena baš nama. On se vraća među nas. Baš tamo gde je bio i onih desetak godina pre nego što je uhapšen. U isti komšiluk, prodavnicu, da zajedno sa nama sedi na klupi, da raspravlja o politici, da se rukuje sa nama, sedi u kafani za našim stolom, da nas čaščava pićem za zdravlje i dug život, da polupijani sa njim psujemo sve one što nas mrze, da mu plaćemo na ramenu, da ga zovemo svojim, da gledamo kako mazi po glavi našu decu, da ga pozivamo na slave i krštenja. I da ništa ne primećujemo, baš kao što nismo ni onih desetak godina. I da se sa njim smejemo dok nam taj smeh ne postane jezivo poznat. I onda da se smrznemo od straha, baš kao ona šestorica mučenika u onom blatu koji su čekali da u našim „zemljacima“ proradi nešto ljudsko. A toga u našim „zemama“ nije bilo.

(objavljeno u „Politici“, od 11. aprila 2007. godine)